

С Т А Н О В И Щ Е

От проф. д-р Бойка Ивайлова Чернева, професионално направление 3.6 Право (Теория на държавата и правото. Политически и правни учения), Юридическия факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ – външен член на научното жури (Заповед № РД 38-485/08.08.2023 г.)

ОТНОСНО: Конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право (Конституционно право) - Юридически факултет на СУ „Св. Климен Охридски“ (ДВ, бр. 65/28.07.2023 г.).

Информация за конкурса

Уважаеми членове на научното жури,

Участвам като външен член на научно жури по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.6 Право (Конституционно право) за нуждите на катедра „Конституционноправни науки“, Юридически факултет, СУ “Св. Климент Охридски”. Конкурсът е обявен съобразно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на ЗРАСРБ (ППЗРАСРБ) в ДВ, бр. 65/28.07.2023 г.

Научното жури по конкурса е конституирано със заповед № РД 38-485/08.08.2023 г. на Ректора на СУ „Св. Климент Охридски“. Определена съм да представя становище по предоставените в рамките на конкурса документи. До участие в конкурсната процедура е допусната гл. ас. д-р Пламена Димитрова Пенова – единствен кандидат.

Кратка информация за кандидата в процедурата

Доктор Пламена Димитрова Пенова е придобила ОКС магистър по право в Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ през 2007 г. Защитила е дисертационен труд на тема „Местното самоуправление в българския конституционен модел след 1991 г.“, в резултат на което ѝ е присъдена образователната и научна степен доктор по право. Професионалното развитие на д-р Пенова е пряко свързано с преподаване и научноизследователска дейност. Понастоящем тя заема академичната длъжност „главен асистент“ в катедра „Конституционноправни науки“ към Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Д-р Пенова има и практически опит като адвокат, юрисконсулт и данъчен консултант.

Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“

Д-р Пенова е представила необходимите документи за участие в конкурса, от които е видно изпълнение на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и останалото относимо законодателство.

На първо място, учебно-преподавателската дейност на Пламена Пенова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ. Тя води лекции и семинарни занятия по дисциплината „Конституционно право“ в СУ „Св. Климент Охридски“ и в Академията на МВР. Предоставените по конкурса справки за учебна заетост и трудов стаж показват, че д-р Пламена Пенова изпълнява законовите изискванията за учебно-преподавателската работа за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.6 Право (Конституционно право).

На второ място, доктор Пламена Пенова е предоставила за рецензиране научни трудове, сред които монографично изследване на тема „Министерският съвет в българския парламентарен модел“, Балтика-2002, Б., 2023, 556 стр., ISBN 978 – 619 – 7353 – 73 – 0 и четири студии: 1) Имунитет на политическите представители – сравнителни аспекти и съвременни тенденции. – В: Конституционни изследвания 2017. "Постдемократичният" конституционализъм, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", С., 2021, ISBN 978-954-07-5179-5, с. 135-161; 2) Имунитетът в действащото

конституционно право на Република България – видове и правна уредба. – В: Конституционни изследвания 2016 г. 70 години република, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", 2018, 126-162, ISBN 978-954-07- 4556-5; 3) Конституционни гаранции на правото на местно самоуправление. – В: Конституционни изследвания 2012-2013 г. Конституционноправна защита на основните права и свободи, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", С., 2014, 341-366, ISBN 978-954-07-3786-7; 4) Прекратяване на мандата на Народното събрание, под печат, Юридическо списание на Нов Български университет, ISSN 1314-5797.

Доктор Пенова е представила за рецензиране и 5 (пет) статии: 1) Нормативните актове на Министерския съвет. Същност и особености. - В: Конституционни изследвания 2018 г. Актуални тенденции в демократичния конституционализъм. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, С., 2021, 135 – 149, ISBN 978 – 954 – 07 – 5183 – 2.; 2) Конституционни принципи и тяхното отражение в местното самоуправление в България, в сборник Приложение на конституционните принципи в публичното и частното право: юбилейна международна научна конференция, по случай 25 години Юридически факултет на ВТУ "Св. св. Кирил и Методий" и 25 години от приемане на Конституцията на Р България, 6-7 окт. 2016., Университетско издателство "Св. св. Кирил и Методий“, В. Търново, 2017, 165-174, ISBN:978-619-208-118-8; 3) Конституционноправни аспекти на парламентарния имунитет. – В: Конституционни изследвания 2014-2015. 25 години демократична трансформация в Република България, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, С., 2017, 432-451, ISBN 978 – 954 – 07 – 4298 – 4; 4) Относно избора на кметове в българския модел на местно самоуправление. – В: Конституционни изследвания 2014-2015. 25 години демократична трансформация в Република България. Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, С., 2017, 157-175, ISBN 978 – 954 – 07 – 4298 – 4; 5) Местното самоуправление при действието на Търновската конституция. – В: 135 години от приемането на Търновската конституция, Сборник от научна конференция, посветена на 135-ата годишнина на Търновската конституция., редактор/и: съст. и науч. ред проф. д-р Васил Мръчков, Сиби, 2014, 299-311, ISBN:978-954-730-891-6.

Кандидатът в процедурата изпълнява изискванията на ЗРАСРБ и на останалото относимо законодателство за научноизследователската дейност като основание за

заемане на академичната длъжност „доцент“. Потвърждава се констатираното вече от научното жури по конкурса съответствие с минималните национални изисквания.

Кратка характеристика на научните приноси, съдържащи се в представените в рамките на конкурса публикации

Научноизследователската и публикационната активност на докторант Пламена Пенова показва, че тя продължава да работи в областта на конституционноправните аспекти на местната власт и местното самоуправление, което е център на нейния интерес в дисертационното изследване. Тя успява да надгради и да достигне до нови приноси моменти в тази сфера.

В студията „Прекратяване на мандата на Народното събрание“ се разглеждат въпроси, свързани с прекратяване на пълномощията на представителната институция в България – Народното събрание. Предмет на изследване в нейните публикации е и имунитетът в действащото конституционно право на Република България – видове и правна уредба.

Основните и съществени научни приноси с оглед оценката на научноизследователската дейност във връзка с конкурса са съсредоточени в монографичното изследване **„Министерският съвет в българския парламентарен модел“**, поради което в настоящото изложение именно те са предмет на обобщено представяне.

Монографичното изследване е първото самостоятелно монографично изследване в конституционноправната теория, което разглежда цялостно и систематично конституционноправни въпроси на министерски съвет и неговото функциониране в установения с КРБ от 1991 г. модел на парламентарно управление. Начинът, по който се поставя проблематиката е самостоятелен принос за теорията на правото и в частност на теорията на конституционното право.

Приносни моменти се съдържат в поставянето на въпросите на министерски съвет в контекста на българския парламентарен модел. Това дава възможност на автора да обсъди в сравнителен план и подчертано приложно-практически смисъл отношенията между правителството, парламента, президента и органите на съдебната власт.

Поставена е темата за несамостоятелните правомощия на министерски съвет, с което авторът допринася за развитие на теоретичната теза за нетипични правомощия на изпълнителната власт като механизъм за взаимодействие между законодателна, изпълнителна и съдебна власт. Висока теоретична стойност има анализът на понятията „министерски съвет“, „правителство“, „държавна власт“, „изпълнителна власт“ и „администрация“. Особено ми допада отчитането на юридически и политически подход при разглеждането на проблематиката, разбира се без да се игнорира връзката между тях.

Монографичното изследване съдържа и други приносни моменти, свързани пряко с функционирането на българския конституционен модел. Поставени са въпроси на правната ефективност. По този начин правният анализ, съдържащ безспорни научни приноси, придобива и практико-приложен характер. Поставените актуални въпроси на българския конституционен и политически дневен ред, като например статутът на служебното правителство, отношенията между парламента и правителството са само един от многото примери в това отношение.

Заключение

Предвид изложеното в становището относно учебно-преподавателската и научната дейност на кандидата в процедурата давам ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА и предлагам на научно жури да предложи на Юридическия факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ да избере гл. ас. д-р Пламена Димитрова Пенова да бъде избрана за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6 Право (Конституционно право) в катедра „Конституционноправни науки“.

Изготвил становището:

Проф. д-р Бойка Чернева

10 ноември 2023 г.